

**УХВАЛА
ВЕЛИКОЇ ПАЛАТИ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про закриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу третього пункту 51 Порядку організації та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирової, газового конденсату власного видобутку і скрапленого газу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України „Про організацію та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирової, газового конденсату власного видобутку і скрапленого газу“ від 16 жовтня 2014 року № 570

Київ
10 листопада 2022 року
№ 3-уп/2022

Справа № 1-21/2020(356/20)

Велика палата Конституційного Суду України у складі:

Головатий Сергій Петрович (голова засідання),
Городовенко Віктор Валентинович,
Завгородня Ірина Миколаївна,
Кичун Віктор Іванович,
Кривенко Віктор Васильович,
Лемак Василь Васильович (доповідач),
Мойсик Володимир Романович,
Первомайський Олег Олексійович,
Петришин Олександр Віталійович,
Сас Сергій Володимирович,
Сліденко Ігор Дмитрович,
Філюк Петро Тодосьович,
Юровська Галина Валентинівна,

розглянула на пленарному засіданні справу за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу третього пункту 51 Порядку організації та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирової, газового конденсату власного видобутку і скрапленого газу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України „Про організацію та проведення біржових аукціонів з продажу нафти

сирої, газового конденсату власного видобутку і скрапленого газу“ від 16 жовтня 2014 року № 570 (Офіційний вісник України, 2014 р., № 87, ст. 2483) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В.В. та дослідивши матеріали справи, Велика палата Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Суб'єкт права на конституційне подання – 51 народний депутат України – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати таким, що не відповідає частині другій статті 6, частині другій статті 8, частинам першій, четвертій статті 13, частині другій статті 19, частині другій статті 41, частині третій статті 42, пунктам 1, 7 частини першої статті 92, частині третій статті 113, пункту 5 статті 116, частині першій статті 117, частині другій статті 120 Конституції України (є неконституційним), абзац третій пункту 51 Порядку організації та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирої, газового конденсату власного видобутку і скрапленого газу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України „Про організацію та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирої, газового конденсату власного видобутку і скрапленого газу“ від 16 жовтня 2014 року № 570 зі змінами (далі – Порядок).

Відповідно до абзацу третього пункту 51 Порядку продавець виконує свої зобов'язання щодо постачання нафти сирої, газового конденсату і скрапленого газу після надходження коштів від покупця у повному обсязі відповідно до умов договору купівлі-продажу.

Суб'єкт права на конституційне подання стверджує, що „оспорюваним положенням встановлено правовий режим власності на названі види сировини“ та передбачено нерівні конкурентні умови для учасників ринку нафти і газу, а Кабінет Міністрів України, на його думку, урегулювавши правовідносини, які мають бути визначені виключно законами України, вийшов за межі своїх повноважень.

Обґрунтовуючи свої твердження, суб'єкт права на конституційне подання наводить окремі приписи Конституції України, Закону України „Про нафту і газ“ від 12 липня 2001 року № 2665–III зі змінами (далі – Закон), посилається на Порядок та юридичні позиції Конституційного Суду України.

2. Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України Ухвалою від 25 серпня 2020 року № 174-2(I)/2020 відкрила конституційне провадження в цій справі.

3. Під час розгляду справи Велика палата Конституційного Суду України дійшла висновку, що є підстави для закриття конституційного провадження з огляду на таке.

Підставами для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктами 2, 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ є неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційному поданні; невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом.

Згідно з частиною четвертою статті 63 Закону України „Про Конституційний Суд України“ Велика палата Конституційного Суду України закриває конституційне провадження у справі, якщо під час пленарного засідання будуть виявлені підстави, передбачені статтею 62 цього закону.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційному поданні має зазначатися, зокрема, обґрунтування тверджень щодо неконституційності акта (його окремих положень) (частина третя статті 51).

Отже, суб'єкт права на конституційне подання, стверджуючи про невідповідність оспорюваного акта (його окремих положень) Основному Закону України, повинен обґрунтувати твердження щодо такої невідповідності.

3.1. На думку суб'єкта права на конституційне подання, Кабінет Міністрів України, урегулювавши оспорюваними приписами Порядку умови та порядок набуття права власності на нафту сиру, газовий конденсат власного видобутку і

скраплений газ, які мають бути визначені виключно законами України, вийшов за межі своїх повноважень, встановлених Конституцією України, що суперечить вимогам частини другої статті 6, частини першої статті 13, частини другої статті 19, частини третьої статті 113, частини першої статті 117, частини другої статті 120 Конституції України.

Крім того, обґрунтовуючи твердження щодо невідповідності абзацу третього пункту 51 Порядку приписам частини четвертої статті 13, частини третьої статті 42, пункту 5 статті 116 Конституції України, народні депутати України зазначають, що зміст частини шостої статті 4¹ Закону дає підстави вважати, що до Акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія „Нафтогаз Україна“» для набуття права власності на обсяги нафти сирої і газового конденсату за результатами аукціону не лише немає вимоги щодо передоплати, але й надано тридцятиденну відстрочку платежу за договором купівлі-продажу. Натомість для інших покупців, які беруть участь у тих самих аукціонах, Кабінет Міністрів України оспорюваними приписами Порядку встановив вимогу щодо повної передоплати за вказану сировину.

3.2. На думку суб'єкта права на конституційне подання, оспорюваними приписами Порядку „встановлено правовий режим власності на названі види сировини“, а отже, Кабінет Міністрів України вийшов за межі своїх повноважень, урегулювавши правовідносини, які мають бути визначені виключно законами України, водночас зазначивши, що „такі особливості реалізації майнових прав на вуглеводні жодним з законів України не передбачено“.

Під час розгляду справи Велика палата Конституційного Суду України встановила, що народні депутати України не навели обґрунтування тверджень щодо неконституційності абзацу третього пункту 51 Порядку, оскільки не вказали, яким чином унормований механізм розрахунків між продавцем та покупцем, зокрема зобов'язання продавця нафти сирої, газового конденсату і скрапленого газу відповідно до умов договору купівлі-продажу, перебуває у взаємозв'язку з правовим режимом власності, який має бути визначено виключно законом України (пункт 7 частини першої статті 92 Конституції

України). Також автори клопотання не навели аргументів, що „такі особливості реалізації майнових прав на вуглеводні“ мають бути визначені саме законом України.

Отже, наведені в цьому аспекті доводи суб'єкта права на конституційне подання не є належним обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних приписів Порядку в розумінні частини третьої статті 51 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

3.2.1. Зі змісту конституційного подання вбачається твердження авторів клопотання про привілейоване становище Акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія „Нафтогаз Україна“» внаслідок того, що законодавець і Уряд України застосували диференційований підхід у правовому регулюванні питання передоплати за нафту сиру і газовий конденсат за результатами аукціону для Акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія „Нафтогаз Україна“» (стаття 4¹ Закону), з одного боку, та „інших учасників ринку нафти і газу, котрі як покупці беруть участь у тих самих аукціонах“ (абзац третій пункту 51 Порядку), з іншого боку.

Однак Велика палата Конституційного Суду України наголошує, що таке твердження про диференційований підхід (різницю у правовому регулюванні прав і обов'язків суб'єктів господарських відносин) не може вважатися обґрунтуванням неконституційності оспорюваних приписів Порядку. Суб'єкт права на конституційне подання не навів аргументів щодо невиправданості запровадження такої різниці у змісті регулювання діяльності суб'єктів господарювання з огляду, зокрема, на легітимність мети такого регулювання та пропорційність (домірність) обраних засобів.

Таким чином, наведене є підставою для закриття конституційного провадження у справі відповідно до пункту 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом.

3.3. Кабінет Міністрів України постановою від 16 жовтня 2014 року № 570 затвердив Порядок на виконання, зокрема, статті 4¹ Закону. Оспорюваними

приписами Порядку унормовано зобов'язання продавця нафти сирової, газового конденсату і скрапленого газу відповідно до умов договору купівлі-продажу.

Зі змісту конституційного подання вбачається, що автори клопотання порівнюють правове регулювання, передбачене абзацом третім пункту 51 Порядку, з правовим регулюванням, встановленим статтею 4¹ Закону щодо відстрочки платежу за договором купівлі-продажу, а отже, порушують перед Конституційним Судом України питання про перевірку оспорюваних приписів Порядку на відповідність статті 4¹ Закону.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 150 Конституції України, пункту 1 статті 7 Закону України „Про Конституційний Суд України“ до повноважень Конституційного Суду України належить вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) актів, зокрема актів Кабінету Міністрів України. Водночас у частині третій статті 8 Закону України „Про Конституційний Суд України“ зазначено, що Конституційний Суд України не розглядає питань щодо відповідності законам України, зокрема, актів Кабінету Міністрів України.

Отже, наведене є підставою для закриття конституційного провадження у справі відповідно до пункту 2 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційному поданні.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, на підставі статей 32, 35, 51, 62, 63, 65, 66, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 48, § 53 Регламенту Конституційного Суду України Велика палата Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Закрити конституційне провадження у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу третього пункту 51 Порядку організації та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирової, газового конденсату

власного видобутку і скрапленого газу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України „Про організацію та проведення біржових аукціонів з продажу нафти сирової, газового конденсату власного видобутку і скрапленого газу“ від 16 жовтня 2014 року № 570 зі змінами, на підставі пунктів 2, 3 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неналежність до повноважень Конституційного Суду України питань, порушених у конституційному поданні; невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим цим законом.

2. Ухвала Великої палати Конституційного Суду України є остаточною.

**ВЕЛИКА ПАЛАТА
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**